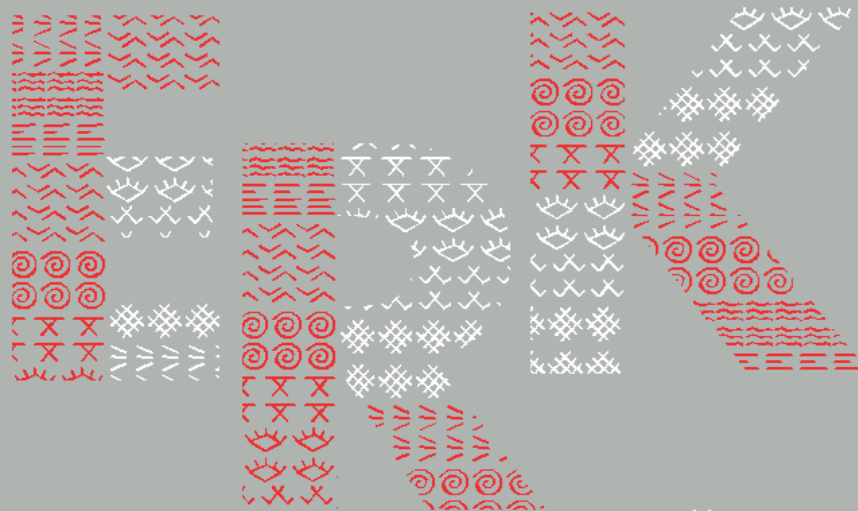

Toetusmeetmetest rahvakultuuri toetuseks kodanikuühiskonnas kui kohalikus omavalitsuses

Margit Salmar

Toetusmeetmete osakonna juhataja

18.08.2021

**EESTI
RAHVAKULTUURI
KESKUS**

Toetusmeetmete eesmärgid

17. oktoobril 2003. aastal võeti UNESCO-s vastu vaimse kultuuripärandi kaitse konventsioon, mille eesmärkide täitmist toetavad kõik kultuuriruumid. Sellest tulenevalt on toetuste eesmärkideks:

- väärtustada ja taaselustada Eesti erinevatele kultuuriruumidele omast elulaadi, tavasid ja kombeid, oskusi ning keelelist eripära;
- aidata kaasa vaimse ja materiaalse kultuuripärandi säilimisele, taastumisele ning arengule;
- kohalikus kultuuris osalejate ringi laiendamine ja eriti noorte sidumine esivanemate keele ja kultuuripärandiga.

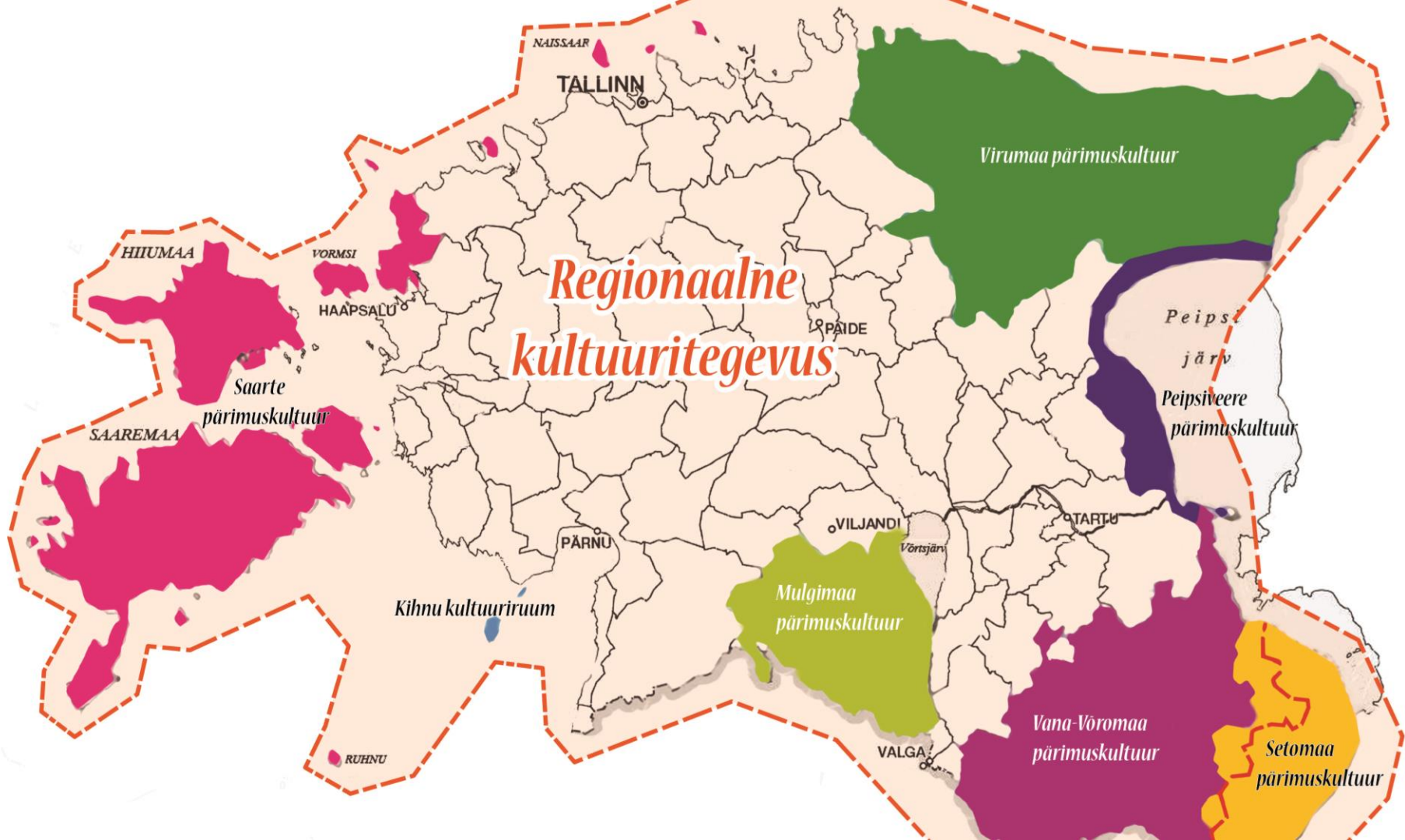
Erinevate toetusmeetmete rakendamisega aitame kaasa rahvakultuuri ja vaimse kultuuripärandi väärtustamisele ning arendamisele.

Eesti Rahvakultuuri Keskuse hallata on järgmised toetusmeetmed:

- Folkloorifestivalid
- Kihnu kultuuriruum
- Mulgimaa pärimuskultuur
- Peipsiveere pärimuskultuur
- Saarte pärimuskultuur
- Setomaa pärimuskultuur
- Vana-Võromaa pärimuskultuur
- Virumaa pärimuskultuur
- Regionaalne kultuuritegevus
- Rahvakultuuri valdkonna partnerorganisatsioonid
- Etenduskunstide regionaalse kättesaadavuse toetused “Teater maal”
- Laulu- ja tantsupeo liikumises osalevate kollektiivide juhendajate tööjõukulu toetus

Toetusmeetmed

... on aidanud tutvustada pärimust, tugevdada sidemeid eri põlvkondade vahel, propageerinud ja õpetanud vanu käsitöövõtteid vms. Kõik see, mis on aidanud ühel kogukonnal tõsta enesekindlust oma identiteedi kandjana, on leidnud toetust ning mõjutanud jätkusuutlikke väljundeid igapäevaelus.

... on tähelepanu keskmesse tõstnud vaimse kultuuripärandi uurimise. See on valdkond, millega tegelemine on pikaajaline protsess.

... on märgatavalt tõstnud inimeste huvi oma paikkonna ajaloo ja traditsioonide vastu.

Toetusmeetmed 2

... on aidanud kaasa piirkondade pärimuskultuuriliste eripärade hoidmisele ning väärtustamisele.

... on aktiveerinud kogukondi ühistegevusele.

... on aidanud kaasa kogukondade identiteedi tugevdamisele.

... on käivitanud väikeste vahendite hulgaga suuri protsesse.

Taotlemine ja rahastamine aastal 2020

	Taotlusi kokku	Summas	Rahastatud projekte	Summas
Folkloorifestivalide toetamine	21	64 233	18	26 830
Kihnu kultuuriruumi toetamine	20	165 196	16	105 193
Mulgimaa pärimuskultuuri toetamine	35	138 752	31	111 263
Peipsiveere pärimuskultuuri toetamine	20	86 077	13	46 657
Saarte pärimuskultuuri toetamine	37	95 612	35	76 156
Seto pärimuskultuuri toetamine	79	190 124	76	162 820
Vana-Võromaa pärimuskultuuri toetamine	35	120 184	35	81 343
Virumaa pärimuskultuuri toetamine	49	138 776	33	67 020
Regionaalse kultuuritegevuse toetamine	338	1 801 583	232	591 379
Kokku	634	2 800 537	489	1 268 661

Teater maal aastal 2020

	Taotlusi	Summas	Rahastatud taotlusi	Summas
Täiskasvanutele	104	43 742	103	34 775
Lasteetendused	61	24 716	60	16 073
Lasteetendused soodus	102	64 831	102	51 848
Lapsed teatrisse	72	20 105	42	8002
Tants tuleb maale	15	10 087	13	7474
	354	157 003	350	118 172
eelarve	220 362			
jääk	102 189			

Sihtsuunitlusega toetused 2020

	Taotlusi kokku	Summas	Rahastatud projekte	Summas
Rahvarõivas	1	32 904	1	32 904
Keskseltsid	8	582 190	7	386 782
Meeste tantsupidu	1	12 500	1	12 500
Naiste tantsupidu	1	12 500	1	12 500
Seto Instituut	1	16 485	1	16 485
	12	656 579	11	461 171

Taotlemine ja rahastamine aastal 2020

2020	Taotlusi	Summas	Rahastatud	Summas
Kultuuriruumid kokku	634	2 800 537	489	1 268 661
Kriisiabid	442	683 963	423	449 455
Teater maal	354	157 003	350	118 172
Sihtotstarbelised	12	656 579	11	461 171
Taotlemine ja rahastamine kokku 2020	1442	4 298 082	1273	2 297 459

2019. aasta võrdluses 2020. aastaga

	2019	2020
Taotlusi kokku	1298	1442
Summas	3 731 768	4 298 082
Rahastatud projekte	920	1273
Summas	1 660 377	2 297 459

Murekohad taotleja pilgu läbi:

- ajaplaneerimine (*sündmus ei toimu, toetus makstakse tagasi*);
- eelarve planeerimine (lisa)ressursside saamise osas (*lisatoetusi ei saadud, sündmus ei toimu, toetus makstakse tagasi*);
- kaks taotlusvoorut (*ei jõuta planeeritud tegevusi ellu viia, toetus makstakse tagasi*);
- haldusreformi muutuste käigus ei saada enam aru, kas ja mis on oluline.

Murekohad hindaja pilgu läbi:

- korduvtaotlejad unustavad selle, et toetuse saamine on pigem võimalus mitte kohustus toetust saada;
- korduvtaotlejad muutuvad nõ mugavaks ja uusi ideid ei genereeri;
- arendustegevusteks toetuse saajad (nõ endine tegevustoetus) ei pinguta, sest toetuse saamine on neile ette teada ehk küll ikka antakse.

Murekohad koordinaatori pilgu läbi:

- kaks taotlusvooru, st taotlused on nõrgalt kirjutatud (eesmärgipäratud), mis omakorda tingib selle, et toetuse saaja ei pruugi jõuda toetust otstarbekalt kulutada, mis omakorda toob kaasa selle, et tema tegevused ei ole kvaliteetsed ega jätkusuutlikud ning ei loo uut väärtust. Halvimal juhul maksab toetuse tagasi.
- sädeinimeste vahetus kogukondades (nõrgad projektide eestvedajad);
- ülepaisutatud eelarved, mis näitavad seda, et küsime rohkem niikuinii antakse vähem;
- haldusreform.

Lahendused muredele

Alates 2014. aastast sõidab toetusmeetmete osakond igal sügisel enne taotlusvooru avanemist vastavalt võimalustele kolme-nelja maakonda, et selgitada pärimuskultuuri olemust ning toetuste saamise võimalusi. Toetusmeetmete osakonnaga kaasas on ka vaimse kultuuripärandi spetsialist. Infopäevadel osalejate tagasiside on olnud positiivne.

2020. aastal olid infopäevad Paides, Raplas, Pärnus, Kärdlas, Kuressaares, Haapsalus, Tallinnas, Rakveres, Viljandis ning Tartus. Osalejaid ligi 200 huvilist.

2021. aastal jätkame infopäevi maakondades. Koostöös Kultuuriministeeriumiga on toimunud zoomi vahendusel Laulu- ja Tantsupeo kollektiivide juhendajatele palgatoetusest neli infotundi ning toetusmeetme tutvustamine Eesti Kooriühingu üldkogul.

Toetusmeetmete positiivne mõju:

- kogukondade soov väärtustada elavat pärandit ning sellega seotud sündmuste ja muude ettevõtmiste vajalikkus järjepidevuse tagamisel;
- suurenenud on kogukonna usaldus kultuuri instituutide tegevustele;
- uued kogukondlikud pärimuslikud algatused (töötoad vanade käsitöövõtete elavdamiseks/elustamiseks jne);
- Seto leelokooride toetus tõi kaasa seto meestelaulu elavnemise;
- pärimuskultuuri alased trükised, veebilehed;
- kogukonnad väärtustavad murdekeelt ja oma identiteeti.

Kui ei oleks toetusmeetmeid, siis väheneks toetus ja jätkusuutlik tegevus...

- keelepesadele;
- pärimuslaagritele;
- murdekeele ja -kultuuri laagritele;
- murdekeelsetele saadetele, trükistele (nt kalendrid, aabitsad, ajalehed, töölehed) ja veebiväljaannetele;
- pärimuslikele töötubadele ja traditsioonilistele käsitöö võtetele; (käsitöö, puutöö jne).

Küsimusi?

Aitäh!

Jõudu-jaksu meile kõigile!

